

MIR

Glasiló koroških Slovencev

Leto XXXI.

Celovec, 13. malega travna 1912.

Št. 15.

Pravičnost nemških nacionalcev.

Za razvoj zdravega gospodarstva v državi in deželi je potrebno, da ljudstvo daje državi in deželi davke, država in dežela pa potem uporabi te vsote za razne potrebe ljudstva in za vzdrževanje uprave. Kdor je načeloma proti vsakemu davku, ta ali o politiki ničesar ne razume ali pa je, če podaja nerazsodnim ljudem take nauke, političen slepar.

Če torej ljudstvo plačuje državi in deželi davke, bodisi v denarju, bodisi krvni davek, potem ima vso pravico, zahtevati od države in dežele, da skrbita zanj, da pospešujeta blagostanje ljudstva; predvsem ima pravico, zahtevati to kmečki stan, steber države. Država in dežela pa imata sveto dolžnost, da ljudskim opravičenim zahtevam ugodita, če tudi ljudstvo stori svojo dolžnost! To načelo je podlaga blagostanja in zdravih razmer za državo, deželo in ljudstvo. Zato je huda krivica, če država in dežela poznata samo en del prebivalstva, če delita podpore in pravice, vse prebivalce pa le tedaj, kadar od prebivalstva zahtevata kaj zase. In vendar se godi tako!

Koroška dežela podpira le nemški del dežele, v slovenskem delu dežele pa podpira le tiste, ki služijo slepo Nemcem, ki delajo razdor med ljudstvom iste narodnosti. Slovencev kot Slovencev ne mara poznati, kadar zahtevajo kot enakopravni člani dežele pospeševanje gospodarstva od strani dežele. Za nemškonacionalno gospodo v Celovcu niso merodajne gospodarske potrebe slovenskega ljudstva, ampak politične, nacionalne želje in stremeljenja nemških nacionalcev v slovenskem delu dežele. Nemški nacionalci torej zanašajo v gospodarsko življenje politiko — nacionalno vprašanje! Kako vse drugače, pravičnó ravna Slovenska Ljudska Stranka na Kranjskem z Nemci, s Kočevarji.

Proti takemu strankarskemu in krivičnemu postopanju se mora in se bo slovensko ljudstvo na Koroškem dvignilo z vso silo. Nemški nacionalci se zelo motijo, če menijo, da bo naše ljudstvo te razmere za večno mirno prenašalo. Slovensko ljudstvo se čimdalje bolj zaveda svojih gospodarskih in narodnih pravic, se čimdalje bolj otresa neznajnežev, ki za oseben dobiček ali podporo zatajijo svoje stanovske brate, slovenske kmete in pomagajo nemškim nacionalcem tiščati ob tla slovenskega gospodarja. Zdrav duh, ki je zavel med slovenskimi kmeti na Koroškem, ki čutijo na lastnem telesu gospodarsko in narodno zapostavljenost od strani vladujoče nemškonacionalne gospode, ta zdrav duh bo pomedel z neznajneži, oziroma bo marsikateremu zapeljancu odprl oči, da bo vstopil v naše vrste!

Številke, ki jih je v deželnem zboru navajal deželni odbornik Hönlinger, da bi opral v javnosti svojo stranko, so le pesek v oči. Če se je skliceval na to, da je od podpore za sušo dobil največ slovenski del dežele, je to popolnoma naravno! Saj je v prvi vrsti ravno slovenski del dežele najhuje občutil sušo in je torej podpora došla v prvi vrsti za slovenski del dežele. Ali pa smatrajo nemški nacionalci to že za tako dobroto in naklonjenost nasproti Slovincem, če denarja, ki je namenjen za Slovence, ne razdelijo kar tako proti volji vlade in proti namenu podpore kar naravnost med same Nemce! Sicer je pa značilno dovolj, da te-

daj od Slovencev nobenega niso poklicali v tozadevni pomožni odbor, ampak je slovenska stranka morala naravnost izvojevati to samoposebi dano pravico, da je bil v dotični odbor poklican g. monsgr. Podgorc, ki je potem res izbornó in pravičnó zastopal potrebe slovenskega dela dežele in prekrižal račune potovalnega učitelja Schumyja, ki bi bil rad naklonil podporo države svojim pristašem, živina slovenskih, zavednih kmetov pa naj bi bila gladu poginila.

Namesto da je nadalje gospod Hönlinger v deželnem zboru navajal številke, koliko podpor je šlo v slovenski del dežele, naj bi bil raje povedal imena tistih, ki so dobili te podpore, in čas, kdaj da so jih dobili. To bi javnost mnogo bolj zanimalo!

Seveda bi potem prišle na dan marsikateré zanimivosti iz volilnega časa, iz celovške okolice, in ljudje bi se začudeno povpraševali, ali je res dolžnost dežele, oziroma kulturnega sveta le, da podpira fatalne agitatorje nemškonacionalne stranke, kakor na primer znanega Mežnarjevega Zepeja v Vovbrah i. t. d.!

Huda krivica in skrajna nacionalna prenapetost je, če deželni odbor, oziroma deželni kulturni svet zavrača prošnje slovenskih kmetov, če so spisane v slovenskem jeziku! Slovenski kmetje imajo do tega vso pravico in deželna uprava sveto dolžnost, da teh pravic ne krši.

Ta zadeva z bengalično lučjo osvetljuje, kako se na Koroškem delajo jezikovni spori. Zakonske predloge deželnega kulturnega sveta za Koroško vlada svoj čas ni predložila v sankcijo (najvišje odobrenje), ker je predloga določala nemščino za izključni uradni jezik. Nato so v deželnem zboru nemški nacionalci tozadevni pasus izpremenili in povdarjali, da bo deželni kulturni svet slovenske dopise sprejemal in reševal, in le vsled tega je bila druga zakonska predloga sankcionirana. To je v zadnjem zasedanju vsled pritožbe poslanca Grafenauerja potrdil in povdarjal celo baron Hein ter izrazil svojo nevoljo, da deželni kulturni svet zavrača slovenske prošnje. Tako dela torej nemškonacionalna stranka v deželi po nepotrebnem jezikovne spore! Po nepotrebnem! Saj je deželni odbornik Hönlinger priznal, da imajo slovensčine zmóžne uradnike. Če pa bi jih ne imeli, bi jih — v dvojezični deželi — morali nastaviti! Saj ne morejo tajiti, da so slovenski deželni uradniki na Koroškem potrebni. Če pa bi se predrznili kdaj to tajiti, bi jih samo vprašali, zakaj potem »po nepotrebnem« izdajejo slovensko (v pismenem jeziku in ne morda v koroškem dialektu tiskano) priložilo k »Landwirtschaftliche Mitteilungen«!

Ne potrebujemo dobrot, pravice zahtevamo, enakopravnost na gospodarskem, narodnem in kulturnem polju!

Odkrita in resna beseda.

Župan v Šmerčah in župan v Ukvah sta se pritožila, da delajo župniki slovenske matične prepise in jih pošiljajo na občino.

Oba gospoda sta silno zagrizena nasprotnika slovenske, krščanske stranke in sta se doslej v volilnem boju vedno ponoči in podnevi trudila in mučila za nemškonarodno liberalno stranko. Župan v Šmerčah je pisal na dež. odbor in ta se je pritožil na knezoškofijski ordinariat, župan v Ukvah je pa visoke gospode že bolj navažen in je menda pisal kar naravnost na prevzvišenega knezoškofa. Ta župan torej

se je pritožil čez gospoda župnika Kukačka. Ampak tega še ni dosti! Pritožil se je tudi občinski svet! Podpisan je na pritožbi tudi g. Groß, ki sploh v Ukvah igra prvi bas.

Župan Ehrlich se je pritožil, da v Ukvah zdaj ni več miru, odkar je g. župnik Kukačka tamkaj. Kaj pa je g. župnik Kukačka napravil? Je koga ubil? Je koga okradel? Je koga goljufal? Je koga upijal? Je on Ukve zasmodil? Je pohujšanje dajal? Proti kateri božji zapovedi se je pregrešil? Res! da! pregrešil se je proti enajsti (pa ne božji) zapovedi! Drugod na svetu imajo namreč deset božjih zapovedi in še teh je nekaterim kristjanom preveč, v Ukvah pa poznajo enajst zapovedi; enajsta zapoved se pa menda glasi: Ne piši in ne govori slovenski, drugače te bomo zaprli! To zapoved si je izmislil župan, zato pa je izpustil četrto božjo zapoved, ki pravi: »Spoštuj očeta in mater«! Tako kakor sta govorila oče in mati in kakor govoré vsi Ukljani, namreč slovenski, ukovska gospoda noče!

Takim gospodom županom povemo nekaj, česar še niso vedeli! Čehi imajo trdo bučo, Bog bodi zahvaljen; saj si je cel avstrijski parlament zaman ubijal glave s Čehi! In tako bo tudi tu. Gg. župani naj le razglasijo, da je njihov uradni jezik nemški! Župnijski urad bo pa razglasil, da je njegov uradni jezik slovenski. Pišemo v Beljak okrajnemu glavarju, mora razumeti slovenski. Pišemo deželni vladi, razume slovenski. Pišemo na sodnijo, razume slovenski. Pišemo na davčni urad, razume slovenski. Pišemo na ministre, razumejo slovenski. Pišemo na cesarja, razume slovenski. Pišemo pa v Ukvah in v Šmerčah na župane slovenski, pa ne razumejo! Tam ne razumejo, kjer celo ljudstvo samo slovensko govori!!! Kaj pa razumejo pravzaprav! Morda nemški? Bežite, bežite s tisto pokvarjeno nemščino, ki je bolj kislá kakor ves kapus, ki ga cela Zilska in Kanalska dolina pojé, in tega je precej veliko.

Nekaj drugega pa moramo pri celi stvari jasno povedati. Vsi uradi na Koroškem, celovski magistrat, deželno sodišče, okrajno glavarstvo v Celovcu in Beljaku, okrajna sodišča, deželni odbor, deželna vlada, vse občine vedo popolnoma natančno, da nimajo na Dunaju in nikjer v Avstriji nobene postave, s katero bi mogli prisiliti slovenske župnijske urade, da pišejo in uradujejo nemški! Kakor odrešenik iz nebes jim je prišel, kakor mislijo, na pomoč ukaz knezoškofijskega urada iz leta 1906! Zdaj pa imamo naravnost krasen teater na Koroškem! Vsi uradi zaporedoma letajo k knezoškofijskemu ordinariatu in kričijo: »Glej-te, župniki Vas ne ubogajo, vzemite bič! Te-pite jih!« Res krasen teater! Najhuši sovražniki cerkve priganjajo duhovnike, da naj ubogajo knezoškofa, drugače bo katoliška Cerkev razpadla! Pri knezoškofijskem ordinariatu se praskajo za ušesa in si mislijo: »Ko bi vsa ta gospoda držala tudi postne zapovedi, ki jih dajemo! Ko bi odpravila ta gospoda vendar tudi vse konkubinate na Koroškem! Ko bi prihajala ta gospoda vendar le tudi k cerkvenim procesijam! Ko bi odpravila ta gospoda le vso šnopsarijo iz Koroškega! Ko bi hodila ta gospoda tudi v nedeljah k maši! Te pač gotovo ni poklic in namen Cerkve, da pomaga slovensčino preganjati, ko je vendar Bog sam zmešal jezike!« Zato pa knezoškofijski ordinariat tudi ni izdal onega odloka, da bi oblastim pomagal ponemčevati, ampak iz-

dal ga je gotovo iz blagega namena; s tem odlokom je vendar na vse zadnje postala slovenščina tudi uradni matični jezik! Za ta odlok se bomo že mirno in dostojno pobotali s svojim prevzvišenim knezom in škofom, ampak popolnoma sami med sabo. Naše razmerje s posvetnimi oblastmi je popolnoma drugačno! V ta boj se knezoškofij. ordinariat ne meša, se tudi ne more mešati, in v onem odloku ni nobene besede o tem, kako naj mi ravnamo proti posvetni oblasti. Knezoškofijski ordinariat z vso dostojnostjo in spoštljivostjo prosimo, naj to prepusti čisto nam! Nevarno pa tudi silno škodljivo bi bilo to! Posebno zdaj naj se pusti Slovence pri miru, ko strašne rane, ki jih je vsekmal mal krog s centralno blagajno celi Koroški, niso še nikakor zaceljene! Ravnatelj Weiß, ki je sokriv poloma pri centralni blagajni, je zaklical v deželni zboru one strašne besede: »Raje si pustim roko odsekati, nego da bi se v nemški Jožefovi tiskarni natisnila ena slovenska beseda«.

Nevarna in škodljiva bi bila taka igra, ker bi pravcati vihar, pravcata burja vseh koroških Slovencev take poizkuse popolnoma uničila. Vemo, da je treba računati z ono avtoriteto, ki jo je Bog postavil. Da! mi spoštujemo avtoriteto, predvsem cerkveno avtoriteto ter pričakujemo trdno in zanesljivo, da se bo ista vedno postavila na stran dobrega ljudstva! Farizeji so Jezusa vabili in mamili! hoteli so ga pridobiti za se! Vabili so ga na kosilo! Šel je tudi tja! a povedal jim je tudi to-le: Gorje vam kačja zalega in gadji rod! — Tako bo tudi pri nas!

Slovensko kršč.-socialno delavsko društvo v Celovcu

priredi

v nedeljo dne 21. aprila 1912 v veliki dvorani hotela Trabesinger v Celovcu

narodno igro v petih dejanjih:

Deseti brat.

Začetek točno ob 8. uri zvečer.

Vstopnina: Loža 1 K 50 vin.; I. sedeži 1 K; II. sedeži 80 vin.; III. sedeži 60 vin.; stojišča 30 vin.

Predprodaja vstopnic v „Delavskem domu“ Kosarjska ulica 30 in Pavličeva ulica 7.

Dnevne novice in dopisi.

† **Profesor in vladni svetnik dr. Jakob Sket.** Celovec, dne 11. aprila 1911. Danes jutraj je umrl po kratki bolezni c. kr. profesor v pokoju in vladni svetnik dr. Jakob Sket. Pokojnik je dne 1. majnika leta 1860. rojen v Šmarju pri Jelšah na Štajerskem. Po končanih študijah se je udeležil l. 1877. kot poročnik vojske v Bosni, po vojski si je poiskal službo v Celovcu, kjer je deloval do zadnjih dni svojega prezaslužnega življenja. Blagi pokojnik si je zaslužil častno ime v slovenskem ljudstvu kot spreten pisatelj, kot spisovatelj slovenskih slovnice. Kot učitelj je slovel po svojem temeljitem znanju in po odločni disciplini, ki jo je znal med dijaki vzdrževati. Dolgo vrsto let je deloval pokojnik tudi kot odbornik Družbe sv. Mohorja, po smrti gospoda Apiha je prevzel ravnateljstvo. Dne 9. aprila je bil spreviden s svetimi zakramenti za umirajoče in je danes vdano in mirno zatisnil svoje oči. Naj v miru počiva!

Pozor, koroški Slovenci! Sliki naših narodnih voditeljev dr. Ivana Šusteršiča in dr. Janeza Ev. Kreka sta izšli v založbi »Slovenske Straže«. Sliki naj bi bili v kras vsaki slovenski hiši, v vsaki naši občinski pisarni, v vsakem našem društvu, v vsaki naši zadrugi, povsod, kjer žive Slovenci, naj bi te slike bile dokaz naše zavednosti. Zato ju naročajte vsi, ki se zavedate veljave in pomena teh dveh mož za Slovence. Posamezna slika velja 2 K, obe skupaj 3 K. Naroča se v pisarni »Slovenske Straže« v Ljubljani.

Občni zbor podpornega društva slovenskih organistov na Koroškem se vrši v Celovcu v četrtek, dne 18. aprila t. l., ob dveh

popoldne v hotelu Trabesinger. Zlasti prosimo preč. gg. župnijske predstojnike, da se sami udeležijo zbora in da omogočijo orglavcem udeležbo. Želeti bi bilo, da bi se vsi slovenski organisti združili v društvu v prospeh cerkvene glasbe in cerkvenega petja. Zato vabi vse društvjenike in prijatelje društva odbor.

Slovenska krščansko-socialna zveza je založila v zadnjem času tri vrste razglednic: 1. zilsko narodno nošo, 2. narodno nošo v Rožu, in 3. turške šance pri Železni Kapli. Vsi vedo, s kakim trudom dela krščansko-socialna zveza, zato prosimo vse prijatelje za pomoč ravno pri takih podjetjih. Na Koroškem sploh skoro ni slovenskih razglednic; ravno razglednica ima pa to lepo nalogo, da nese ven med svet, kako lepi in kako slovenski so vendar še koroški kraji, koroški običaji, koroške noše. Posebno hvalijo vsi narodno nošo v Rožu. Razglednica »turške šance pri Železni Kapli« nas opominja na krvave turške vojske. Turki so hoteli vdreti v Železno Kaplo in slovenski kmetje so zaprli celo dolino z močnim zidom in z železnimi vrati. Bistra Bela, divji potok, je narasla, ker je bila zaježena. Ko so pa Turki naskočili močni zid, so se nakrat vrata odprla in voda je poplavela vse Turke in jih je pokopala pod svojimi valovi. Ostanek onega zida štrli še zdaj na visoki skali in ravno ta stari zid se vidi na naši razglednici. Razglednice imajo sledeč napis: Zilska noša: »Lepa je tvoja obleka, dekle, glej, da še lepše ti bode srce.« Noša v Rožu: »Slovensko dekle sem iz Roža doma, Slovenskega duha, slovenskega srca.« Turške šance: »Tu Turka si premagal pred stoletji, ne daj sedaj, moj rod, te zemlje si odvzeti.« — Cena komad 8 vin. Ako se jih več naroča, velik popust.

Duhovniška sodaliteta ima v Celovcu v četrtek, dne 18. aprila, ob pol 2. uri popoldne pri Trabesingerju svoj redni mesečni sestanek.

Viharji, povodnji, nesreča na Stolu. O velikonočnem času so letos po celem svetu razsajale hude nevihte. Po nekaterih krajih je zapadlo mnogo snega, ki je pa naglo skopnel in nastale so velike povodnji. Iz Amerike prihajajo poročila, da so v Missisipi jevem porečju nastale povodnji, ki so uničile mnogo vasi in mest. Okrog 30.000 ljudi je utonilo, okrog 50.000 ljudi je brez strehe. Vest je tako strašna, da se zdi uprav ameriška, neverjetna. Tudi na Slovenskem je narava zahtevala na Stolu svojo žrtev. Dne 3. t. m. se je nekaj ljubljanskih gimnazijcev namenilo porabiti velikonočne počitnice v to, da pohitijo na Stol. Povabili so tudi gimnazijskega profesorja dr. Cerka, ki jim je nekoč obljubil, da napravi z njimi izlet na planine. Dasi zelo nerad se je končno udal, kljub temu da je znani slovenski turist učitelj Pavel Kunaver svaril pred izletom na Stol v tem času, češ, da je zelo nevarno. Dijaška družba je bila za turo v spomladanskem času precej površno opremljena. Po dohodu v Žirovnico se je ekspedicija napotila proti Prešernovi koči po novi, nevarni poti, in sicer ponoči. Peli so pesem: »Oj zdaj gremo, oj zdaj gremo, nazaj nas več ne bo.« Dr. Cerka je hodil prvi, za njim pa dijaki in zadaj učitelj Kunaver. Nena doma potegne strašen vihar. Dijakom je vse popadalo iz rok, vsi so obnemogli popadali na tla. Dr. Cerka je dal nekemu dijaku svoj cepin in dereze, meneč da bo sam brez njih priplezal do Prešernove kočice. Ko je Kunaver videl skrajno nevarno položaj za dijake, je zaklical dr. Cerku »Gospod doktor, na pomoč!« Dr. Cerka je bil tedaj na kraju, kjer se pride z malega Stola na velikega. V tistem hipu je potegnil še silnejši veter, ki je dr. Cerka zgrabil, mu izpodnesel na ledu noge in ga odnesel seboj. Daleč spodaj je dr. Cerka z vso silo treščil ob skalo, da si je ta razbil črepinjo. Dijaki so bili popolnoma obnemogli. Brez Kunaverja bi nobeden izmed dijakov ne bil prišel živ s Stola. Kunaver je vsakega dijaka z največjim naporom spravil v Prešernovo kočico; rinil jih je naprej, nesel, vlekel, kakor je pač mogel. Ker je imel ključ do kočice ponesrečeni dr. Cerka, je Kunaver ubil okno na koči, da je mogel spraviti dijake v kočico skozi okno.

Dr. Cerka je dobil Kunaver mrtvega 600 m pod kočico. Kunaver se je nato vrnil v kočico, zamašil okno, naročil dijakom, naj varno ravnajo s provijantom ter je šel po pomoč v dolino. Rešilne ekspedicije se je udeležilo več zastopnikov »Slov. planinskega društva« z dr. Tominškom in drugimi, 14 alpskih lovec s tremi častniki, vsi opremljeni s smučami, krampi, lopatami. Pri tej ekspediciji je na ledu izpodrsnilo nekemu vodniku, ki je z vzklikom: »Zdaj pa gremo se mi!« zdrknil 600 m globoko, vendar pa ni zadobil nobene nevarne poškodbe. Dijake so seveda rešili. Pogreb dr. Cerka je bil na velikonočno nedeljo. Prepeljali so ga v Ljubljano in ob velikanski udeležbi izročili materi zemlji. Dr. Cerka objokujeta oče in mati in dve sestri. Star je bil šele 32 let, zelo priljubljen pri dijakih in vnet planinec. N. v m. p.!

Romarski vlaki na Sv. goru. I. Prvi romarski vlak gre v soboto dne 20. aprila in ima sledeči vozni red: Svetna ves ob 9. uri, cena 6 K tja in nazaj. Bistrica v Rožu ob 9. uri 12 minut, cena 5 K 50 vin tja in nazaj. Podgorje ob 9. uri 24 minut, cena 5 K 50 vin. tja in nazaj. Področica ob 9. uri 40 minut, cena 5 K 20 vin., tja in nazaj. Pride v Gorico ob 1. uri 29 minut, nazaj v nedeljo dne 21. aprila 1912. Iz Gorice ob 1. uri 24 minut, v Področico ob 4. uri 23 minut, v Podgorje ob 4. uri 33 minut, v Bistrico ob 4. uri 43 minut, v Svetnoves ob 4. uri 54 minut. — II. romarski vlak gre v soboto, dne 27. aprila in ima sledeči vozni red: iz Podkloštra ob 11. uri 40 minut, cena 7 K tja in nazaj. Iz Peč ob 11. uri 45 minut, cena 7 K tja in nazaj. Iz Posturje ob 11. uri 49 minut, cena 7 K tja in nazaj. Iz Brnce ob 11. uri 55 minut, cena 6 K 50 vin. tja in nazaj. Iz Beljaka (državni kolodvor) ob 12. uri 6 minut, cena 6 K 50 vin. tja in nazaj. Iz Bekštajna ob 12. uri 26 minut, cena 6 K tja in nazaj. Iz Bač ob 12. uri 38 minut, cena 6 K tja in nazaj. Iz Ledenic ob 12. uri 48 minut, cena 5 K 50 vin. tja in nazaj. Iz Področice ob 1. uri 2 minuti, cena 5 K 20 vin. tja in nazaj. Pride v Gorico ob 3. uri 38 minut. — Častita duhovščina je naprošena, da na belo nedeljo še enkrat oznani v cerkvi romarska vlaka. — Takoj po beli nedelji naj se ali naravnost ali po č. duhovščini pošlje število udeležencev in denar na slovensko krščansko socialno zvezo. Vozne listke dobijo udeleženci dva dni pred odhodom.

Šolarski štrajk v Selah končan. »Grazer Tagblatt« poroča, da je šolska oblast naredila štiritedenskem šolarskem štrajku v Selah konec s tem, da je premestila učitelja Milloniga in zoper nadučitelja Ottowitza uvedla disciplinarno preiskavo. Vendar enkrat! Zadnji čas je že bil, sicer bi bila šolska oblast žela vihar! »Grazer Tagblatt« izliva sedaj na gospoda Linasija golide gnojnice in očita šolskim oblastem popustljivost; za zgled stavi bivšega okrajnega glavarja Mac Nevina, češ, ta bi Selanom že pokazal. Graška tetka je pa pozabila pripomniti, da pravo mažarsko kruto postopanje Mac Nevina ni dolgo trajalo in je moral ta čedni okrajni glavar v — penzijo, kakor že marsikdo, ki si je domišljeval, da sme postopati s koroškimi Slovenci, kakor se ravno zljubi nemškemu »Volksratu«. Sicer so pa danes drugi časi in bodo postali še drugačni, ali bo to nemškim nacionalcem prav ali ne!

Občni zbor »Zadružne Zveze« v Ljubljani dne 10. t. m. je bil povoljno obiskan. Iz Koroškega je bilo pet zastopnikov. Vsa poročila, kakor letni račun in bilanca za leto 1911 so bila odobrena. »Zadružna Zveza« je imela leta 1911 102.125.575 K 6 vin. denarnega prometa. Lastno premoženje Zveze (deleži in rezervni zakladi) znaša konec leta 1911 511.320 K 5 vin. Čisti dobiček znaša 38.025 K 83 vin.; od te svote je bilo 30.000 K k splošnemu rezervnemu zakladu, 8.025 K 83 vin. pa k posebnemu. G. predsednik dr. Janez Krek je opozarjal na marljivo in vestno delovanje načelnštva, ki je imelo 52 sej, od katerih je trajala vsaka najmanj po dve uri. Nadzorstvo je imelo devet sej. Pohvalil je vzorno delovanje pododbora na Štajerskem in izrazil željo, da bi imela ravno tako redne seje tudi pododbora za Koroško in Dalmacijo. Posojilnicam je pripo-

Imate bolečine?

Revmatične, protinske, v zobeh, glavobol? Ali ste se po prepihu ali drugače prehladili? Poskusite vendar bolečine utahjati, zdravilni in krepčujoči Fellerjev fluid z znamko »Elza-fluid«. Ta je v resnici dober! To ni samo reklama! Dvahnajstora za poskušnjo 5 kron franko. Izde-
lovatelj samo lekarnar Feller v Stubici, Elza-trg št. 67 (Hrvaško).

ročal, da volijo načelstvo za tri leta, če tega že nimajo v svojih pravilih in da naj vsako leto volijo le eno tretjino odbornikov, sicer nastane lahko nevarnost, da pri volitvi pridejo v odbor naenkrat samo novi odborniki, kar bi bilo v združnem oziru slabo kakor tudi v narodnem, če bi n. pr. v obmejnih krajih naskočili kako zadrugo narodni nasprotniki in jo vsled nepazljivosti naše stranke vzeli. Debata je bila prav živahna. Sprejet je bil predlog g. Smodeja, da se sestavi spomenica, v kateri se pozove vlado, da združništvo na jugu malo bolj podpira, kakor je to storila dosedaj. V zmislu pravil so iz odbora izstopili in bili zopet izvoljeni gg.: Josip Dobrovc, dr. Jos. Hohnjec, Fran Jaklič, dr. Ivan Kovačević Buić, Mat. Kozelj, Jernej Ravnikar, Franc Smodej in Ivan Traven. V nadzorstvo so bili izvoljeni gg.: Fran Verbič, Janko Bajec, Anton Cerar, Evgen Legat, Janez Piber, dr. Miho Obuljen, dr. Vladislav Pegan, poslanec Pišek in profesor Sušnik iz Kranja. Sprejet je bil tudi predlog načelstva glede izpremembe pravil.

Vlom v stolni cerkvi v Celovcu. Neznani vlomilec, ki je zadnje čase večkrat poizkušal svojo vlomilno spretnost na cerkvenih puščicah v celovski stolnici, je pred nekaterimi dnevi odnesel darove v cerkvenih puščicah. Skril se je zvečer bržkone v zvoniku in je imel potem ponoči dovolj časa za svoje delo. O tatu še ni sledu.

Samoumor. Dne 30. marca predpoldne se je ustrelil na svojem stanovanju stavbeni mojster Miha Wank v nemškem št. Vidu. Vzrok je najbrže momentano omračenje duha.

Radiše. (Kmetje, pozor!) Z našim društvom mestu naznanjenim občinam zborom »Slovenskega katoliškega izobraževalnega društva« se na belo nedeljo, dne 14. travna, popoldne ob 3. uri združi tudi važen gošpodarski shod. K temu nam je obljubil odlični strokovnjak škocijanski, č. g. župnik V. Poljanec, svoje poročilo. Nujno zato pozivljamo vso sosesčino, zlasti kmete in kmečke sinove, da se udeležijo v najčastnejšem številu. Končno sledi tudi nekaj domače zabave. Vršni se v župnijskem poslopiju. Na mnogobrojno svidenje!

Pontebba, dne 8. aprila 1912. Danes je bil na laški Pontabli čuden dirindaj. Praznovali so velikansko slavnost. Cela Pontebba je bila v zastavah. Laška mladina je bila silno navdušena. Laška trobojnica je vihrala v čast veliki slavnosti. Godbe je bilo na vseh koncih in krajih. Domačega in tujega ljudstva se je kar trlo. Laški pompieri (požarna bramba) je bila po koncu. Prostora ni bilo nikjer več dobiti. In kaj je bilo vse vkup! En vojak se je vrnil iz Tripolisa, ki je na Podtebbi doma in ki je bil »maroda«, bolan. Tako Lah časte svoje vojake!! Stvar je sicer smešna, a nekoliko patriotizma za Avstrijo bi se pa prav lahko naučili od Lahov!

Zilska Bistrica. Na Bistrici se je ponoči na Kajžarjevi žagi nakrat ustavila žaga. Kaj je bil vzrok? Na grabljah, skozi katere mora teči voda, se je vjel en človek. Žagar je poklical gospodarja. Ko si človeka ogleda, je dejal: »O, pustimo ga, je le tujec!« Obležal je torej nesrečnež v vodi ter je moral po vodi odjadrtati na oni svet. Ampak ponesrečenec je bil vendarle domačin, nek Jakob Kajžar! Spet neko ime, ki si ga piše »šhops« v svoje črne, smrtne bukve!

Šmarjeta pri Velikovem. 60letnico Mohorjeve družbe obhajamo letos tako, da se jih je dalo vpisati v družbo 62 udov, katero število se že dolgo let ni več doseglo. Upamo pa tudi, da bo družba za 60letnico ljudstvu kaj lepih in pripravnih knjig podarila. Potem bomo že še ostali tudi zanaprej zvesti Mohorjani.

Št. Jakob. Ženski socialni tečaj se je izvršno obnesel. Ob 8. uri je otvoril tečaj gospod župnik Limpl in je govoril o verski vzgoji. Govoril je trezno in mirno ter je vsem zelo ugajal. Njegova beseda zareže tako mirno v živo, kot bi sir rezal. — Ob 10. uri je govoril podpredsednik »Slov. kršč. soc. zveze«. Povedal nam je, kdo prav za prav kuha avstrijsko polento, in kdo jo za bel. Vsi smo si mislili: Rajše bi kuhali to polento sami, bi vsaj vedeli, kar je notri. — Popoldne ob 2. uri je nastopila gdč. Erna Perč, potovalna učiteljica na Kranjskem. Razvijala je jako zanimivo načrt gospodinjskih tečajev na Kranjskem in je v nas zbu-

dila vročo željo po enakih napravah. Nje posebno gre zahvala za ta trud ter pričakujemo, da jo bomo mogli na Koroškem še večkrat pozdraviti. — Ob 3. uri je govoril g. Ciril o ženi v zgodovini. Svoj jako skrbno izdelan referat je prednašal z veliko spretnostjo ter splošno ugajal. — Podpredsednik zaključil cel tečaj ob 5. uri ter se zbranim dekletom in ženam iskreno zahvali za izredno veliko udeležbo — nad 200 deklet in žen — ter je zaklical vsem zborovalkam iz srca: Na svidenje!

Malošče. O socialnem kurzu, ki je bil prirejen 25. marca t. l., pri Motlču, je izšel v nemškonalnih listih članek, poln laži in zavijanj. Dopisnika, oziroma dopisnico uljudno prosimo, naj se v bodoče nekoliko bolj potrudita zvedeti in poročati vsaj resnico, če sta že navezana na tiste krajcarje, ki jih za lažnjiva poročila dobijo. Priporočamo pa pri tem še vseeno previdnosti, sicer preskrbimo k tisti flugmašini, s katero se ni mogel peljati gospod Kollmann, pač pa z nepričakovano hitrostjo gospod c. kr. orožniški stražmojster Jožef Messner, kateri je postavil s tem v Bekstanju nov rekord bodisi glede višine kakor hitrosti, motor, s katerim bi gospa Kollmann ta rekord z lahkoto prekosila.

Naborjet. Tu je nagle smrti umrl trgovec Di Centa. Bil je na Veliko noč pri sveti maši in po maši ga je poklical Bog naglo na sodbo. Njegova nagla smrt je napravila velik utis na ljudstvo. Bil je laške krvi, znan po celi dolini, pečal se je z vsemi močimi trgovinami! Bil je jako podvzeten in nemiren duh. Človek pač ne ve ne ure ne dneva smrti. Nad vsakim človekom je pač le še komandant, in to je neizprosna smrt.

Resen predlog

in nasvet vsaki gospodinjji, ki želi napraviti iz žita okusno, dehtečo, a vendar poceni kavo.

Tej zahtevi odgovarja v popolni meri zrnati kavi po okusu najbolj slična

„**Franckova Perlirž, znamka : Perltro.**“

Uvažujte, cenjena gospodinja, navodilo, ki se nahaja na vsakem zavitku. — Dobi se povsod.

Velikovec. (Slov o.) Velikonočni ponedeljek smo se sešli ožji prijatelji in znanci g. dr. V. Hudelista v »Narodnem domu«, da se poslovimo od njega. Slovenci in Nemci — vsi smo bili ene misli — smo obžalovali njegov odhod. Vršili so se govori v sloves v slovenskem in nemškem jeziku; tu se je videlo — kakor že popreje večkrat v našem »Narodnem domu« — da se tudi Slovenci in Nemci moremo dobro razumeti. Pred leti je prišel g. Hudelist v Velikovec v svojo ožjo domovino in upal, da bo mogel tukaj delovati v telesni in narodni blagor svojega ljudstva. Brezdvomno bi se mu bilo dobro godilo, če bi bil zatajil svoj narod in trobil v nemškutarski rog. Dobil bi bil takoj javno službo in si tako zasigural svoj obstanek. Ali ker ni maral postati poturica, mora danes zapuščati svojo koroško domovino in se preseliti na zeleno Štajersko, kjer je v Brežicah dobil stalno službo okrajnega zdravnika. Kot privatni zdravnik in zlasti zobozdravnik je bil zelo spreten in ga v tem oziru štajerskim Slovencem najtopleje priporočamo. Njemu in njegovi mili soprogi, ki je imela do revežev, zlasti do slovenskih otrok, vedno odprto srce, želimo v vinorodni Bizeljski mnogo sreče in mu kličemo, če le mogoče: Na svidenje zopet na Koroškem!

Velikovec. (Blagoslovljenje pokopališča.) Velikonočni ponedeljek popoldne se je izvršilo blagoslovljenje razširjenega občinskega pokopališča. Ob treh popoldne se je zbralo precej ljudstva na licu mesta, in ob asistenci čč. gg. Treiberja in Dobrovca je č. g. kapiteljski dekan S. Čemer izvršil cerkveno opravilo. Tako je sedaj to preporno vprašanje v zadovoljstvo dobromislečih župljanov končno rešeno.

Št. Lenart pri Sedmih studencih. (Nesreča.) Na velikonočni ponedeljek je v Poturju na državni cesti povozil avtomobil

g. barona Aichelburga iz Beljaka delavca Pavla Terbol, ki je doma v Sinčivasi. Ponesrečeni se je peljal z biciklom iz Podkloštra in se ni mogel več ogniti nasproti vozečemu avtomobilu. Zlomljena mu je noga menda na treh krajih. Prepeljali so ga v Beljak v bolnišnico.

Jezerko. Od 19. do 27. sušca smo imeli tukaj sveti misijon pod vodstvom čč. pp. frančiškanov P. Kasijana Zemljak iz Svete Trojice v Sl. goricih in P. Klemena Gram-povčana iz Sv. Gore pri Gorici. Zadnji misijon je bil leta 1881. Ljudstvo je poslušalo izvrstne govore misijonarjev z vedno večjim zanimanjem in sprejelo svete zakramente po stanovih. Sklenil se je misijon z veličastno procesijo z Najsvetejšim, kakršne po mnenju starih prebivalcev Jezersko še ni videlo.

Št. Tomaž. (Občni zbor) našega društva »Edinost« se je vršil na praznik sv. Jožefa. Iz poročila g. tajnika smo zvedeli, kako je društvo delavno bilo. Z veseljem smo vzeli to na znanje. Tudi g. blagajnik mogel nam je podati veselo poročilo. G. govornik iz Celovca ni prišel, zato je nastopil č. g. domači župnik in je zavrzel nekatere ugovore nasprotnikov in opominjal vse, naj se zvesto držijo »Edinosti«. Udeležba je bila velika.

Št. Tomaž. (Občni zbor) hranilnice in posojilnice na cvetno nedeljo se je v splošno zadovoljnost izvršil. Gospod načelnik je poročal o delovanju zadruga v letu 1911, pokazal in udom v roke dal računske zaključke, iz katerih so udeleženci spoznali in se prepričali, da se naša hranilnica počasi lepo razvija in napreduje. Tudi novo nadzorstvo se je izvolilo. Stari odbor načelstva je bil na novo potrjen. Sedaj zopet z veseljem na delo za našo zadrugo!

Škofiče ob jezeru. (Smrtna kosa.) Ne pomnijo Škofičani, da bi imeli kdaj tako žalostno Velikonoč kot letos. Dne 3. t. m. smo stali ob novem grobu, ki je zakril telesne ostanke po vsej fari in okolici ljubljene Blatnikove Anke. Odpoklical jo je Bog iz te solzne doline po kratki mučni boleznii v najlepšem cvetu življenja, v starosti 23. let. Pridnost, pobožnost, ponižnost in druge lepe čednosti so krasile njeno čisto srce, ki je vedno gorelo ljubezni do vere in naroda. Bila je vedno delavna sotrudnica društva »Slavček« in kot izvrstna pevka je razveseljevala vso faro ne samo v družbi, ampak uporabila je svoj lepi glas že 12 let Bogu v čast kot cerkvena pevka. Pevci bodo svojo drago sotrudnico zelo pogrešali, pri njenem pogrebu pa so ji skazali zadnjo čast s tem, da so ji zapeli dve ganljivi žalostinki ter jo ves pot spremljali s petjem. Kako je bila rajna priljubljena, je kazala ogromna udeležba pri pogrebu in krasni venci, ki jih je dobila v dokaz ljubezni. Šla je tja v lepši svet, a njen spomin bo živel med nami.

Žabnice. (Na Veliko noč.) Lepo se pri nas vse v cerkvi opravlja in ljudstvo je zadovoljno; samo eno manjka! Učiteljev v cerkvi ni! Pride namreč samo tedaj en učitelj, kadar je šolska maša! Ljudje bi pa radi videli, da bi nadučitelj g. Roblek možko stopal tja v cerkev, kjer moške sedijo. Otroci so namreč v cerkvi pravi »hudobci«. Mali Žabničani se tam tepejo in suvajo, gledajo na kor, kot bi tam bil oltar, s pirhi (velikonočnimi jajci) trkajo, z eno besedo: v cerkvi imajo velik »špas«. Vprašamo: je to prava vzgoja? Cela soseska se zgraža! V mladih letih bi moral otrok roke sklepati ter slišati in se zavedati, da je tam na oltarju njegov Gospod in njegov Bog! Kje pa je okrajni šolski svet? Gotovo je, da ni prisiljen učitelj biti vedno v cerkvi, ampak starišem in otrokom na ljubo, bi to lahko prostovoljno storil!

Žabnice. Dne 8. aprila smo imeli pri nas občni zbor naše posojilnice in hranilnice. Dasi ne manjka nikoli ljudi, ki ji skušajo vzeti zaupanje pri ljudeh, je vendar imela denarnega prometa 397.796 K 46 v. Rezervnega zaklada ima že 6798 K 52 v. Ker je v dobrih rokah in ker ljudje vidijo, da imajo le sami dobiček od nje, zato imajo popolno zaupanje vanjo.

Žabnica. Zapustila nas je učiteljica Katarina Vertot, Slovenka, kateri se je pa nemški jezik lepši zdel, kakor pa materni. Nikdar ni bilo slišati od nje kake slovenske besede. Ljudje si šepetajo na uho to in ono! Pravijo, da je bolj za vojsko kot za šolo!

Mesto nje pride gdč. Emilija Schwickert. — Gospod Anton Kerštein je svojo hišo prav lepo predelal, da ima res lično zunanje lice. — 2. aprila so nadomestili, kakor se je že omenjalo, železnični most na železnici proti Trbižu. V pol ure je bil stari most odstranjen in na njegovo mesto postavljen novi. Le šest fantov je to storilo. Res zanimivo! — Veliki teden je padlo pri nas 15 cm snega, ki pa je hitro skopnel, tako da smo obhajali res lepo vstajenje Gospodovo.

Bekštanj. »Eine windische Komödie« imenuje oskrbnik hotela »Kärntnerhof« v Mlinarjah velikonočno blagoslovljenje mesa. Iz vljudnosti je gospod župnik, dosedaj v gradu, imenovanemu sedaj hotel »Kärntnerhof«, v Mlinarjah blagoslovil vsako velikonočno soboto meso za vse Mlinarje. Pretečeno velikonočno soboto je bil pa obveščen, naj ne hodi v grad, ker oskrbnik hotela, menda Moser po imenu, tega ne trpi, češ, da je blagoslovljenje mesa »eine windische Komödie«. Nato se je običajno blagoslovljenje vršilo v drugi zasebni hiši. Taki vsenemški surovosti se najlože izogne, ako se blagoslovljenje mesa vrši v dotični podružnični cerkvi, kjer ima ljudstvo za svoje versko čustvovanje veliko več in dostojnejšega prostora, kakor v odzunaj bliščečem se in odnotraj z raznimi, ne posebno prijetnimi papirji zapopanem gradu.

Nervoznost in molenje prebavljanja

sta čisto v tesni zvezi, ker vplivajo oslavljeni želodčni in črevesni živci neugodno na delovanje prebavnih organov in ker razen teh težkoč navadno tudi teka ni. Zelo dobro je torej za nervozne ljudi, da uživajo okusno, mešano, obenem pa dobro redilno in lahko prebavno hrano, kakor jim je uporaba »Kufek« lahko nudi. »Kufek« se lahko prida vsakdanjim jedilom in se njih okus s tem pridatkom le poveča.

191

Iz velikovške okolice. »Schulverein« in »Bauern-Zeitung«. Ob letošnjem novem letu je več iztisov »Bauern-Zeitung« prišlo brezplačno in nenaročeno na tukajšnje ljudi. Ljudje so se zavzeli, kdo da ima toliko denarja, da za njih plačuje ta lutrovski list. Pa zdaj se je pojasnilo to. Učitelj sadjereje in vrtnarstva na kmetijski šoli v Velikovcu Pirker iz Zakamena pri Velikovcu je to sam pojasnil. Povedal je namreč svojim učencem na kmetijski šoli, da ima nemški »šulferajn« za naše ljudi tako dobro srce, da bo za njih plačeval »Bauernztg« nekaj mesecev, potem pa, če se jim bo dopadla, naj pa se sami naroče. Tako tedaj! Zato fehtajo ti bogati Nemci med nami s svojimi »biksami« (nabiralniki) po krajcarjih in helarjih, da morejo s tem denarjem plačevati tak lutrovsko navdahnjen list, kakor je »Bauern-Zeitung«. Blizu po vseh gostilnah v okolici Velikovca vidimo nabiralnike »šulferajna«, po stenah pa so nabiti kalendarji itd., da bi od nas ubogih Slovencev izželi zadnji groš zase. Pa je napis na nabiralnikih: »In des Volkes eigener Kraft liegt das Schicksal der Nation.« Če je tako, potem bo pa že presneto slabo za Nemce, ker fehtati helarje od Slovencev, to že ni več »eigene Kraft«. Pa tudi ne nafehtajo ravno veliko. Nekje v župniji št. Jurij na Vinogradih je bil nabiralnik nastavljen že blizu pol leta. Pa je šel nemškutarski učitelj in vpričo več ljudi z vso slovesnostjo odprl nabiralnik, in glej! iztresel je celih — 8 (reci osem) helarjev! Nekaj dobrega so pa vendar napravili ti nabiralniki. Vsi zavedni Slovenci namreč ne zahajajo več v te nemškonacionalne gostilne, ampak hranijo svoj denar zase.

Politične vesti.

Delegaciji.

Delegaciji boste sklicani najbrž dne 20. aprila, da se posvetujete o dvamesečnem proračunskem provizoriju.

Absolutizem na Hrvaškem.

Na Hrvatskem je ustavljeno ustavno življenje. Namesto da bi se bile vršile volitve, je ogrski min. predsednik Khuen-Hedervary izposloval za Hrvaško kraljevega komisarja, prejšnjega bana Slavka pl. Čuvaja. Kar dela Čuvaj kot kraljevi komisar s Hrvatsko, je tako neverjetno, da ga vse avstrijsko in inozemsko časopisje z najostrejšimi izrazi obsoja. Z nasilnostjo bi Čuvaj rad ukrotil Hrvate in jih še zanaprej usužnjil Ogrom. Hrvatom je odvzel zadnje, po ustavi dovoljeno obrambno sredstvo. Časopisje ne sme o teh protizakonitih razme-

rah prav ničesar poročati, ali je pa konfiscirano. O privatnih osebah ne smejo listi ničesar več pisati, razven če se pisec podpiše s polnim imenom, da ga Čuvaj lahko takoj vtakne v luknjo. Na ta način hoče Čuvaj prikrivati škandalozno postopanje svojih uradnikov. Ker je Čuvaj pričakoval v Zagrebu izgrede, je dal mesto takorekoč zasesti od vojaštva in orožnikov; toda ljudstvo je kljub razburjenju ohranilo na zunaj mirno kri. Tudi javni shodi so prepovedani. Le zaupni shodi za povabljenе goste v zaprtih prostorih so dovoljeni, pa tudi ti samo tedaj, če jih dovoli vlada, toda obravnavati se sme tam le o stanovskih zadevah. Za take shode je treba tri dni prej prositi dovoljenja. Celo pisemska tajnost je odpravljena. Na poštah odpirajo pisma, da ne bi šla v svet poročila o barbarskih razmerah na Hrvatskem. Brez dvoma se bo o teh razmerah na Hrvatskem razpravljalo tudi v avstrijski zbornici in v delegacijah.

Po stavki rudarjev na Angleškem.

Rudarji so ob zadnji velikanski stavki na Angleškem izgubili na plačah nad 140 milijonov kron, strokovna društva so delavcem izplačala 48 milijonov kron. V podjetjih, ki so morala radi stavke rudarjev počivati, so delavci izgubili 192 milijonov kron, lastniki premogokopov so izgubili 240 milijonov, druge industrije tudi 240 milijonov kron, tako da je stavka povzročila 860 milijonov kron direktno škode, škodo, ki jo je stavka posredno povzročila, pa cenijo na 330 milijonov kron. Dozdej dela na Angleškem zopet 150.000 rudarjev. Voditelj delavcev Hartson pa napoveduje novo stavko, ki bo sedanjo stavko še prekosila, ker bodo skupno stavkali rudarji, železničarji in pa transportni delavci.

LAŠKO - TURŠKA VOJSKA.

Manjši boji

so se bili dne 31. marca in 1. aprila pri Tobruku. Turki so v teh bojih po turških poročilih zmagovali. Dne 4. t. m. je 50 Turkov pri Tobruku zasedlo italijansko utrdbo. Trije laški bataljoni so Turke napadli. Ko so dobili Turki 500 mož podpore, so se morali Lahi umakniti, dasi so jih podpirale laške vojne ladje. Turki niso imeli izgub, Lahi so izgubili 30 mrtvih.

MOJA STARA

izkušnja me uči, da rabim za negovanje kože samo Steckenpferd-lilijnomlečnato milo od tvrdke Bergmann & Co. v Dečinu na L. Kos po 80 h se dobiva povsod.

Društveno gibanje.

Celovec. Slov. kršč.-soc. delavsko društvo v Celovcu priredi v soboto, 27. aprila, svoj redni mesečni shod v mali dvorani hotela Trabesinger. Na sporedu je zanimiv govor, nato prosta zabava. Začetek ob 8. uri zvečer.

Železna Kapla. Slov. katol. izobraževalno društvo priredi na belo nedeljo svoj redni mesečni shod. Na sporedu je govor in igra »Dve materi«. K obilni udeležbi vabi odbor.

Dobrlavas. Na nedeljo, dne 21. aprila, napravi tukajšnje katol. slov. izobraževalno

društvo mesečni shod z govorom in žensko igro »Vestalka«. Vstopnina 20 vin. Pridite vsi moški in ženske! Da vam ne bo žal, za to jamči odbor.

Zilska Bistrica. Na belo nedeljo, dne 14. t. m. priredi dekle Marijinega društva v Zahomcu pri Hrepcu ob pol osmi uri zvečer igro »Sv. Neža«. Vstopnina 50 v. K obilni udeležbi uljudno vabi predstojništvo.

V Kloštru pri Grebinju se vrši dne 14. aprila, na belo nedeljo, ustanovni shod izobraževalnega društva. Govori dr. Rožič iz Celovca.

Ženski shod v Prevaljah. Na belo nedeljo priredi Slov. kršč. soc. zveza velik ženski shod v Prevaljah. Vrši se med prvo in drugo sveto mašo v prostorih pri »Šteklju«. Žene in dekleta pridite v obilnem številu!

Radiše. Kat. slov. izobraževalno društvo na Radišah priredi na belo nedeljo, dne 14. aprila t. l. svoj letni občni zbor ob 3. uri popoldne v svojih popravljenih prostorih v župnijskem poslopju. Pridejo tudi govorniki iz Celovca. Za obilno udeležbo članov uljudno prosi odbor.

Loterijske številke.

Brno, 3. aprila:	90	24	19	80	2
Trst, 6. aprila:	87	13	39	50	85
Linc, 6. aprila:	61	81	23	79	2

VINO

istersko, dalmatinsko, goriško vino
(Teran, Opolo, Lisa, Vipavec).

Specialna vina, sladka, garantirano naravna:
REPOŠKO, - REPOŠKAT, - MUŠKAT.

Trgovina z vinom **Jos. KOFLER**
na veliko in na drobno
BELJAK, Perau-cesta št. 1. Telefon 123.

Rajnarjeva gostilna v Lipi nad Vrbo

ob državni cesti in železniški postaji, pri farni cerkvi, dvorazredni ljudski šoli, s trafiko, ameriansko ledenico, 19 1/2 oraloval zemljišča, od tega je 35 birnov polja,

je takoj naprodaj.

Kupovalec potrebuje samo 5000 kron. Pojasnila daje županstvo Lipa nad Vrbo, pošta Vrba ob jezeru, Koroško.

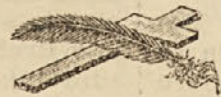
Zahvala.

Od bridke žalosti radi prezgodnje smrti svoje preljubljene hčere, oziroma sestre

Anke

pretresena družina Aleš, p. d. Blatnikova v Škofičah, izreka vsem udeležencem pogreba najsrčnejšo zahvalo. Zahvaljuje se še posebno prečistemu gosp. župniku in vsem onim, ki so rajnico v njeni bolezni obiskovali, ter prosi, da bi ji ohranili blag spomin.

Družina Aleš, p. d. Blatnikova
v Škofičah ob jezeru.

Odbor Družbe sv. Mohorja naznanja tužno vest, da je častiti gospod

dr. Jakob Sket

c. kr. vladni svetnik in gimn. profesor v p., odbornik Družbe sv. Mohorja, slovenski pisatelj itd.

v četrtek dne 11. aprila t. l. zjutraj v 60. letu svojega prezaslužnega življenja, previden s svetimi zakramenti za umirajoče, po kratki mučni bolezni umrl.

Pogreb bode v soboto dne 13. aprila ob pol 4. uri popoldne na mestnem pokopališču v Trnji vasi pri Celovcu.

V Celovcu, dne 11. aprila 1912.

Hranilno in posojilno društvo v Celovcu

4 1/2 %

uraduje
pričenši od Velike noči 1912 vsak dan.

Uradne ure: V četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in od 1/22.
do 4. ure popoldne, druge dni pa od 10. do 12. ure dopoldne.

4 1/2 %

Varno naložen denar! Ugodna posojila posestnikom!

Sposobne zastopnike

za provizijsko prodajo šivalnih strojev na zmerne obroke sprejme **J. KLIMESCH**, veletrgovina šivalnih strojev, Praga-Smíchov 595.

Volneno

blago za ženske in sukno za moške obleke, zadnje mode, razpošilja najceneje Jugoslovanska razpošiljalna **R. Stermecki v Celju št. 308.** Vzorci na zahtevo poštine prosto.

200.000 kosov zelo močnih in lepih drevesc za olepšanje in drevorede

posebno lepih divjih kostanjev, oblatih akacij, oblatih jesenov, trnovcev, javorjev, jesenov, hrastov, raznih krasnih žalupek itd., en kos od 60 v naprej. 1 milijon sadnih drevesc vseh veljavnih plemen in le izkušenih vrst. 100 kosov jabolčnih drevesc za visoko rast od K 25.— naprej. Zbirka 100 drevesc za olepšanje in drevorede in 100 grmov za olepšanje v 10—15 vrstah K 70.—, ista po 50 kosov K 40.—. Najboljše rastline za grmovje: akacije in gladijije, eno do 40 letne, 1000 kosov po K 12.— do 70.—. Pasemska perutnina, lovski in lepotečni fazani ter vseh vrst jajca za valjenje. Glavni cenik gratis. **Graf Žiga Batthyány-jevo grajščinsko oskrbnitvo Csendlak pri Radgoni.**

SUKNO

in modno blago za gospode in gospe priporočajo izvozna hiša **PROKOP SKORKOVSKÝ** in sin v Humpolcu na Češkem. Vzorci na zahtevo franco. Zelo zmerne cene. Na željo dam tukaj izgotoviti gosposke obleke.

CEFIRE

Za masažo

ali mazilo pri protinovitih, skrninastih, nevralgičnih bolečinah in pri ozeblinah priporočajo gospodje zdravniki toplo

Contrheuman.

Lajša in pomiruje bolečine, izsesava otekline na členih, pospešuje njih gibčnost in odstranjuje neprijetno boleče srbenje.

Poprašajte pri svojem zdravniku.

Izdelovatelj in glavna zaloga **B. FRAGNER, lekarna,** c. kr. dvorni zalagatelj, PRAGA-III., vogel Nerudove ulice št. 203. 1 škatlica 1 krono.

Proti predplačilu K 1.50 dobi se 1 škatlico }
" " " 5.— " 5 škatlic }
" " " 9.— " 10 " } franko

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v vseh lekarnah, v Celovcu: »Pri angelu«, Pavel Hauser, Vikt. Hauser, H. Gutt.

A. Thierry-jev balzam

Edino pristen z zeleno redovnico kot varstveno znamko.

Postavno zavarovano.

Vsaka ponaredba in razprodaja drugih balzamo z znamko, ki lahko moti, se bo kazenskosodnijskim potom zasledovala. — Nedosegljivo zdravilno sredstvo pri kašlju, zasliženju, hripavosti, olajša katarr, prsne in pljučne bolezni, posebno dobro sredstvo pri influenci, želodčnih boleznih, netečnosti, slabi prebavi, zapki, zgagi, želodčnem krču, napenjanju, koliki, proti zobobolu in ustnim boleznim, trganju v udi, opeklina, prischu itd. 12/2 ali 6/1 ali 1 velika specialna steklenica K 5.00.

Lekarnarja **A. Thierry-ja** edino pristno centifolijsko mazilo

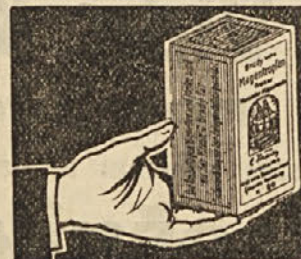
zanesljivo in sigurno učinkujoče proti vsem še tako starim ranam, tvorom, ranitvam, vnetjem, uljesom, črnu, prisadu, ozeblinam, kurjim očesom, žuljem itd.; odstrani vse tuje reči iz telesa in prihrani marsikatero bolešno operacijo. 2 lončka staneta K 3.60.

Razpošilja: **Lekarna »Pri angelu varihu« Adolf THIERRY v Pregradi pri Rogatcu.**

Dobiva se skoro po vseh lekarnah. Na debelo v medicinaldrogerijah.

Manjše posestvo

v **Vernbergu** ob državni cesti med Beljakom in Vrbo je naprodaj. Čedna hiša, lepa lega, velik ograjen sadni vrt, travnik in vse polje okoli hiše, gozda zadosti. Oglasila na **Tomaž Dollinger, št. Martin 99, pošta Beljak.**

Svet in pomoč!

za tiste, ki trpijo

na težkem prebavljanju vsake vrste, gorečoti, tvorbi kisline, zaprtju, bolečinah, slabosti, nudijo

v želodcu in s tem v zvezi stoječih slabosti, nudijo že 80 let sem priznane pristno

Bradyjeve želodčne kapljice

prej Marijacejske kapljice imenovane. Varujte se enako glasečih se ponaredb in popačb in pazite na stransko varstveno znamko s podpisom C. Brady. — Dobiva se v lekarnah. Pošiljate v provinco po lekarnarju **C. Brady, Dunaj, Fleischmarkt 2, 385.** 5 stekl. za K 5.30, 3 podvojne stekl. za K 5.60 franko.

Le z uporabo leta 1886. pohvaljenega z znamko postavno zavarovanega

„Seehund“ gumijevega trana mazila za usnje črevlji

res nepremočni, mnogo bolj trpežni, mehki in se jih še lahko svetli z voščilom. Tudi za vozna pregrinjala, konjsko opravo, jermenje itd. izvrstno. Dobiva se povsod v škatlicah po 30 h in večjih, če ne naravnost po edinih proizvajalcih: **J. Lorenz & Co., Heb., Češko, in Böhme & Lorenz, Chemnitz, Saško.** — Sodbe se glase: Prosim, pošljite mi 5 kg gumijevega trana. S prejšnjo pošiljavo sem bil zelo zadovoljen. Schönlinde, 14. septembra 1908. K. Schürer, kmetovalec.

45.000 cepljenih trt

več vrst: silvanec zeleni, muškati silvanec, traminec, žlahtnina bela in rdeča, rulandec, izabela, laški rizling mešane vrste in še več drugih. Cena za 100 kom. od 11 do 15 kron. Pošiljam od 25 kom. — naprej. — Imam tudi —

razna vina

bela in rdeča. Cena po dogovoru.

Josip Cotič

vinogradnik in trtničar v Vrhpolju pošta Vipava, Kranjsko.

Lovske puške

vseh sestav, priznana delo prve vrste, z najboljšim strelnim učinkom, priporočila

Prva borovska orožnotovarska družba **Peter Wernig**, družba z omejeno zavezo: v Borovljah na Koroškem. Ceniki brezplačno in poštine prosto.

Učenca za tkalsko obrt sprejme takoj **P. Lužnik v št. Lipšu, pošta Dobrlavas, Koroško.** Ugodni sprejemni pogoji. Dela se z vodno silo na stroj.

Iznebili so se

tisoči tudi hudega krčevitega kašlja z uporabo zdravniško priporočenega, po iznenadljivem učinku znanega sredstva, imenovana

Thymomel Scillae.

Izvolite vprašati svojega zdravnika.

Steklenica K 2.20. Po pošti i franco proti predplačilu K 2.90. Tri steklenice po pošti franco proti predplačilu K 7.—. Deset steklenic po pošti franco proti predplačilu K 20.—.

Izdelovatelj in glavna zaloga **lekarna B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj, PRAGA-III., vogel Nerudove ulice št. 203.**

Pozor na ime izdelka, izdelovatelja in varstveno znamko!

Dobiva se v večini lekarn, v Celovcu »Pri angelu«, Pavel Hauser, Viktor Hauser, H. Gutt.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
so v prid družbi sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

Zahtevajte in kupujte pri vseh trgovcih slovenske

Ciril in Metodove vžigalice

ki so priznane najboljše.

Glavna zaloga pri tvrdki Ivan Perdan v Ljubljani.

VŽIGALICE
družbe sv. Cirila in Metoda
Zaloga pri Jv. Perdanu v Ljubljani.

**MAL POLOŽI DAR
DOMU NA ALTAR!**

Te vžigalice
so v prid družbi sv. Cirila in Metoda
v Ljubljani.

Ohranitev zdravega želodca

obstoji posebno v podpiranju in uravnavi prebave in v odstranitvi zaprtja.

Preizkušeno iz izbranih najboljših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno pripravljeno, tek zbujujoče in prebavljanje pospešujoče in lahko odvajajoče domače zdravilo, ki ublaži in odstrani znane posledice nezmernosti, slabe diete, prehlajenja in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče, je **dr. Rose balzam za želodec iz lekarne B. Fragnerja v Pragi.**

SVARILO! Vsi deli embalaže imajo postavno ponovno varstveno znamko.

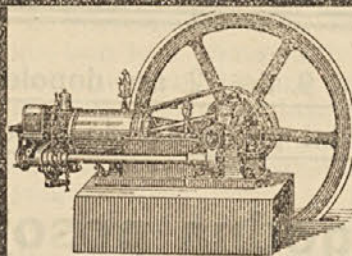
GLAVNA ZALOGA: LEKARNA

B. FRAGNER-ja, c. in kr. dvornega dobavitelja,
„Pri črnem orlu“, PRAGA, Mala strana 203,
vokal Nerudove ulice.

Po pošti se razpošilja vsak dan.

Cela steklenica 2 K, pol steklenice 1 K. Proti naprej vpošiljati K 1.50 se pošlje mala steklenica, za K 2.50 velika steklenica, za K 4.70 dve veliki steklenici, za K 8.— štiri velike steklenice, za K 22.— 14 velikih steklenic poštne prosto na vse postaje avstro-ogrske monarhije.

Zaloga v vseh lekarnah Avstro-Ogrske, v Celovcu „Pri angelu“
P. Hauser, V. Hauser, H. Gutt.

Vsak strokovnjak
Vam pove, da so

orig. Otmar-motor
stabilen ali nepremaklj. in
poljedelski stroji
iz tovarne

C. Prosch, Celovec,

imejitelja brata inženirja Prosch, najboljši in
najzanesljivejši v obratu.

Zahtevajte specialne kataloge in obiske inženirja!

V najem se da
tako
dobrodoča

TRGOVINA

s 3000 do 3500 K prometa na mesec z ravno
tako dobrodočo

GOSTILNO

v trgu Grebinj na Koroškem. Zraven je tudi
nekaj posestva, nova hiša za stanovalce,
naravnost izvrstne kleti in moderni hlevi.

Zglasila sprejema: »Hranilnica in posojilnica v Velikovcu«.

Posestvo

z novo hišo in obokanim novim hlevom,
pet minut od postaje Grabštajn in 14 minut
z vlakom od Celovca, v slovenskem kraju,
obsega okoli 20 oralov zemlje (ki obstoji iz
najboljših, tik železnice ležečih njiv, trav-
nikov in gozda), se takoj za **17.500 K** proda
z nasejanim žitom vred in tudi več zraven
spadajočih premičnin. Denarja je treba
samo okoli 10.000 kron, drugo more na po-
sestvu ostati. (Pripravno tudi za vpokoje.)
To posestvo je bilo sodniško cenjeno na
okoli 23.000 kron. — Vprašanja s priloženo
znamko sprejema posestnik **Anton Renko**,
trгоvec v Celovcu.

Male orgle

s tremi spremenimi in popolnim pedalom, še
skoro nove, za majhno cerkev ali kapelico
jako pripravne, se poceni prodajo.

Več pove **Juri Rašer**, organist, Vetrinj
pri Celovcu.

Friderik Kocher

pasar in izdelovatelj cerkvenega orodja in posode

Beljak, Lelningengasse šte. 16

se priporoča prečastiti duhovščini
za vsa v to stroko spadajoča dela,
kakor: kelihe, monštrance, sveč-
nike, posode za sveto olje, po-
pravljanje cerkvenega orodja ka-
kor posrebljenje in pozlačenje
galvanično in v ognju.

Za dobro in solidno delo se jamči.

Hotel Trabesinger v Celovcu

Velikouška cesta št. 5

se priporoča

potnikom, ki prenočujejo v Celovcu.

Tukaj najdejo lepe, snažne in pozimi
zakurjene sobe po 1 K do 5 K, okusne
jedi, dobro pijačo poceni.

Veliko dvorišče za vozove in trije hlevi
za konje.

Za zabavo služi **keglišče**, pozimi
zakurjeno.

Poleti sedi na **senčnatem vrtu.**

V tem hotelu najdeš vsak dan prijetno sloven-
sko družbo, posebno ob sredah zvečer.

Velike dvorane za shode in veselice.

F. P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov

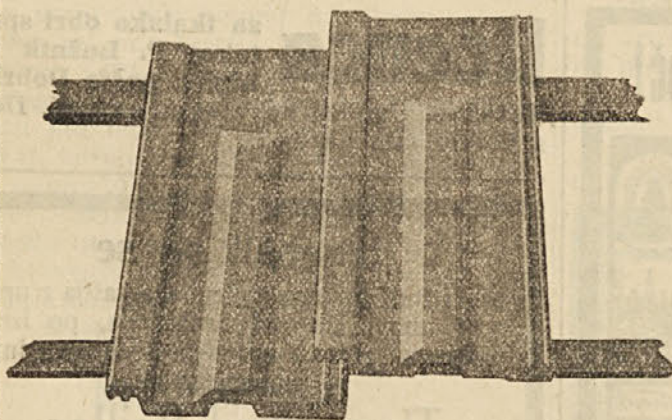
ponudi v vsaki poljubni množini patentirani dvojno zarezani

strešnik-zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom »sistem Marzola«.

Brez odprtih navzgor! — Streha popolnoma varna pred nevihtami!
Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanosti!

Na željo pošljemo takoj vzorce in popis.

Spretni zastopniki se iščejo.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Delniška glavnica K 8.000.000.

Rezervni fond čez K 800.000.

Denarne vloge
obrestujemo po **4 1/2 %** od dne vloge
do dne vziiga.

Kolodvorska cesta 27, v lastni hiši.

Zamenjuje in eskomptuje izžrebane vrednostne papirje in
vnovčuje zapadle kupone.

Daje predjume na vrednostne papirje — Zavaruje srečke
proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.
Eskompt in incasso menic Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnice v Splitu, Trstu, Sarajevu in Gorici.

Turške srečke Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček.
300.000 frankov. Na mesečno vplačev. po K 8.— za
komad. **Tiske srečke** s 4% obrestmi. Dve žrebanji
na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vpla-
čevanje po K 10.— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.